

Valjevo, 27/12/2022. godine

IZVODI IZ ANALIZE POSLOVANJA 4 JAVNA KOMUNALNA PREDUZEĆA (JKP) U PERIODU 2017 – 2021. GODINA

PRVI DEO: REZULTATI POSLOVANJA, UPRAVLJANJE, NAPLATA POTRAŽIVANJA I MIŠLJENJA REVIZORA

1. Kako su poslovala posmatrana JKP?

#	JKP	Godine					Ukupno
		2017	2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	
1	VODOVOD						3G + 2D
2	TOPLANA						5D
3	VIDRAK						2G + 3D
4	POLET						5G
	Ukupno	1G + 3D	1G + 3D	2G + 2D	3G + 1D	3G+1D	0

- (D)obit pre oporezivanja

- (G)ubitak pre oporezivanja

- **Pogoršano poslovanje JKP kako kvalitativno (ostvareni rezultati), tako i kvantitativno (iznosi rezultata)!** (Na kraju posmatranog perioda tri JKP posluju sa gubitkom i samo jedno sa dobitkom, za razliku od početka kada je samo jedno JKP poslovalo sa gubitkom, a preostala tri sa dobitkom);
- **Povećan broj JKP koji posluju sa gubitkom!** Od četiri posmatrana JKP, tri posluju sa gubitkom (“Vodovod”, “Vidrak” i “Polet”), a samo jedno s dobitkom (“Toplana”);
- Jedno JKP svih pet posmatranih godina posluje sa gubitkom (“Polet”) i jedno sa dobitkom (“Toplana”), dok dva ostvaruju kombinaciju dobitaka i gubitaka: “Vodovod” (3G + 2D) odnosno “Vidrak” (2G + 3D), pri čemu zabrinjavaju njihovi gubici ostavreni poslednje tri odnosno dve godine!

CENTAR ZA ODRŽIV LOKALNI I REGIONALNI RAZVOJ

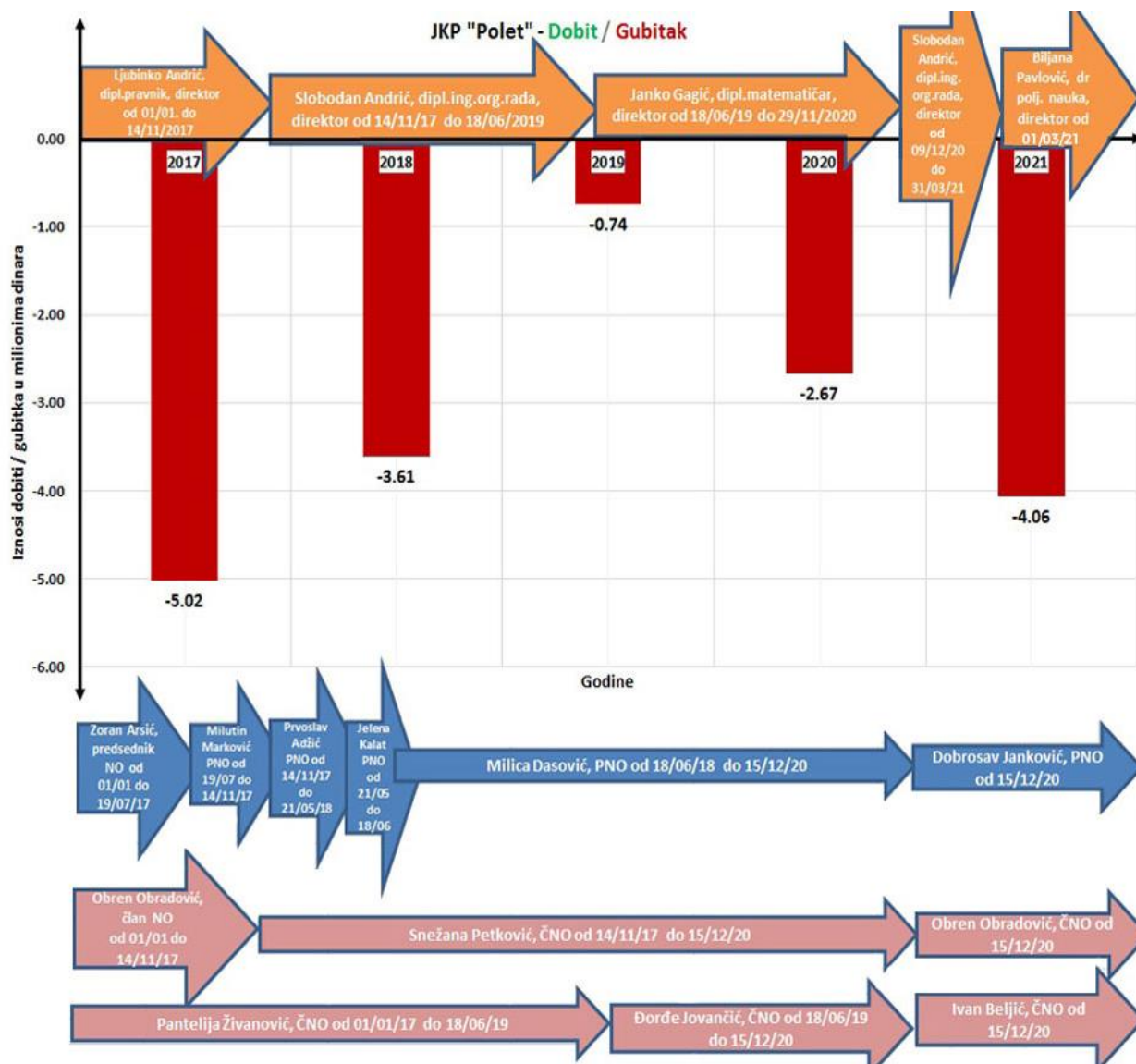
Šuševska bb, Mionica

Tel.: 014/354-1077; 063/251-192

Internet adresa: www.cor.co.rs / E-mail: info@cor.co.rs

MB: 28084099 / PIB: 107587739 / Tekući račun: 160-382308-80

2. Ko je i sa kakvim rezultatom upravljao posmatranim JKP?

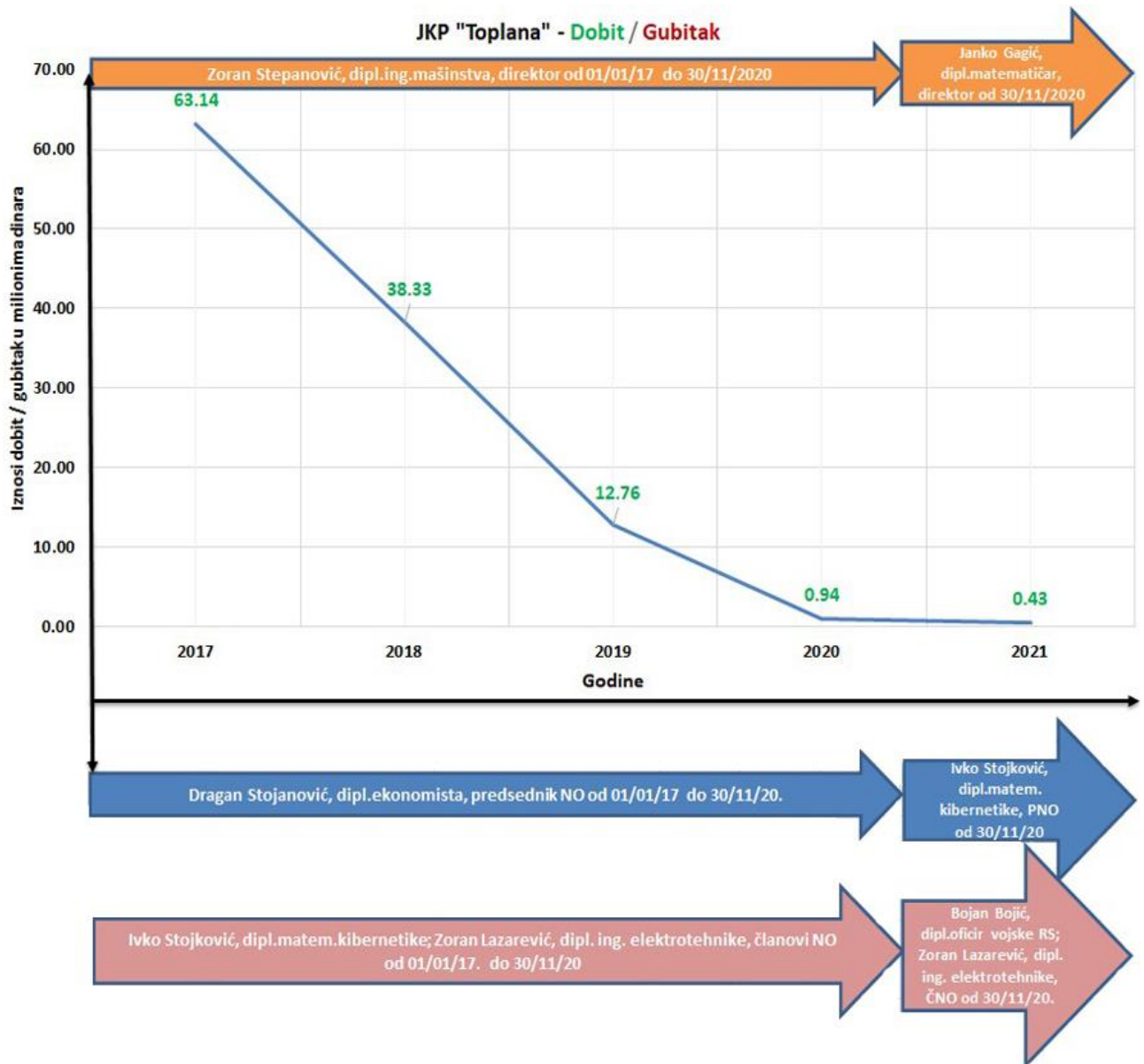
CENTAR ZA ODRŽIV LOKALNI I REGIONALNI RAZVOJ

Šuševska bb, Mionica

Tel.: 014/354-1077; 063/251-192

Internet adresa: www.cor.co.rs / E-mail: info@cor.co.rs

MB: 28084099 / PIB: 107587739 / Tekući račun: 160-382308-80

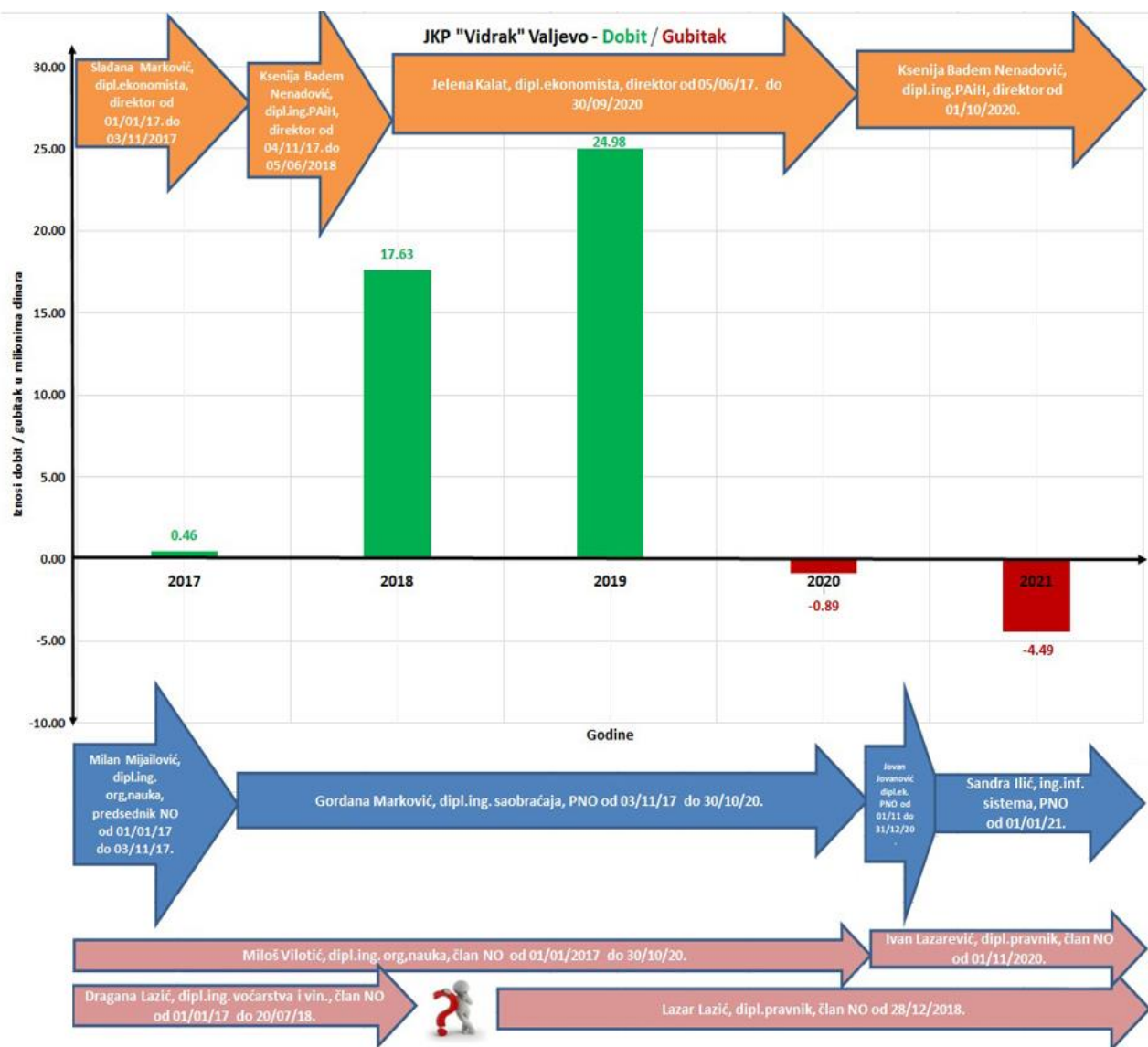
CENTAR ZA ODRŽIV LOKALNI I REGIONALNI RAZVOJ

Šuševka bb, Mionica

Tel.: 014/354-1077; 063/251-192

Internet adresa: www.cor.co.rs / E-mail: info@cor.co.rs

MB: 28084099 / PIB: 107587739 / Tekući račun: 160-382308-80

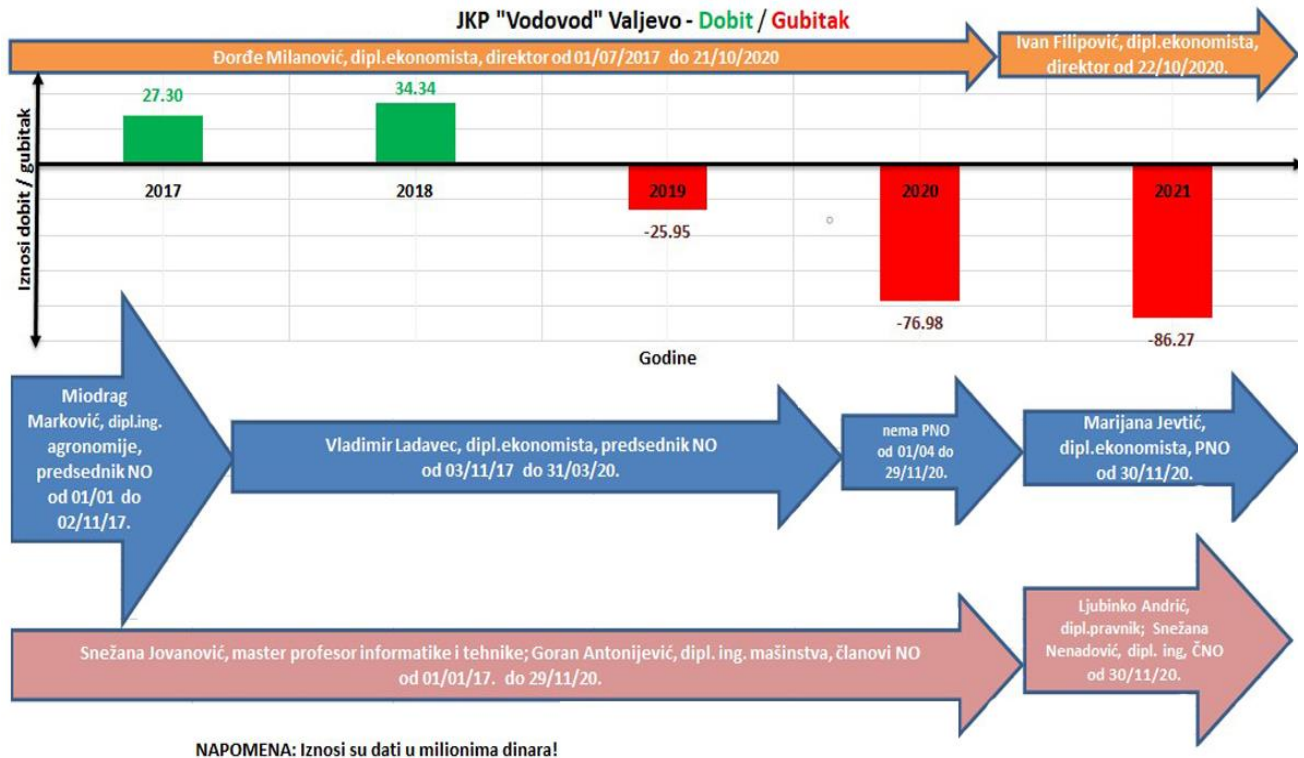
CENTAR ZA ODRŽIV LOKALNI I REGIONALNI RAZVOJ

Šuševka bb, Mionica

Tel.: 014/354-1077; 063/251-192

Internet adresa: www.cor.co.rs / E-mail: info@cor.co.rs

MB: 28084099 / PIB: 107587739 / Tekući račun: 160-382308-80

- Pogoršava se efikasnost rada JKP, kao i upravljanje i kontrola njihovog rada;
- U petogodišnjem periodu, najveći kumulirani gubitak ostvario je "Vodovod" (oko 128 miliona dinara), a najveći kumulirani dobitak – "Toplana" (oko 116 miliona dinara);
- Na osnovu uvida u prezentovane grafike, kadrovsku vrtešku v.d. direktora / direktora, predsednika Nadzornih odbora i njihovih članova, praćene "recikliranjem dokazanih" kadrova u posmatranim JKP, otvara se sijaset pitanja od kojih, ovog puta, izdvajamo:
(1) Šta u praksi, dakle ne teoretski i po zakonu, neku osobu **PRVI PUT** kvalifikuje i kandiduje za "preuzimanje (ne)odgovornosti" za upravljačke funkcije u posmatranim JKP, a posebno šta je kvalifikuje za **PONOVNO** imenovanje i izbor u drugom JKP, i pored neuspešnog rada i ostvarenih loših rezultata u prethodnom JKP? (2) Da li građani Valjeva treba da pokrivaju ostvarene gubitke u poslovanju JKP, kadrovske promašaje neodgovornih lokalnih političara i nesposobnih i nestručnih pojedinaca, plaćanjem visokih cena komunalnih usluga?

CENTAR ZA ODRŽIV LOKALNI I REGIONALNI RAZVOJ

Šuševska bb, Mionica

Tel.: 014/354-1077; 063/251-192

Internet adresa: www.cor.co.rs / E-mail: info@cor.co.rs

MB: 28084099 / PIB: 107587739 / Tekući račun: 160-382308-80

3. Kolika su nenaplaćena potraživanja u posmatranim JKP?

STEPEN NENAPLAĆENIH POTRAŽIVANJA PO GODINAMA

u %

#	JKP	Godine				
		2017	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5	6	7
1	VODOVOD	46.5	47.1	48.0	13.0	20.2
2	TOPLANA	17.0	21.4	17.8	16.7	17.1
3	VIDRAK	25.7	23.8	23.4	24.5	24.0*
4	POLET	ND	ND	ND	ND	ND

(*) - procena zbog delimično objavljenih podataka

(ND) - podaci nisu dostupni

- Prema stanju na kraju 2021. godine, **nenaplaćena potraživanja** tri JKP (bez "Poleta" zbog nedostupnih podataka), **iznose oko 323 miliona dinara ili oko 2,75 miliona evra**. Nažalost, na osnovu javno raspoloživih podataka **nije mogla da se utvrdi i struktura ovih potraživanja** odnosno koliko se nenaplaćenih potraživanja odnosi na: (1) druga društvena i državna preduzeća; (2) privatna preduzeća i preduzetnike, i (3) građane.
- U petogodišnjem periodu procenat neneplaćenih potraživanja iz godišnjih Izveštaja o radu posmatranih JKP varira od najviše 48% ("Vodovod" u 2019) do najmanje – 13% ("Vodovod" u 2020);
- Na kraju posmatranog perioda samo kod jednog JKP ("Vodovod") zabeležen je pad procenta nenaplaćenih potraživanja u odnosu na 2017. godinu (za više od 26%), kod dva se konstatuje malo variranje ("Toplana" i "Vidrak"), dok se kod jednog JKP ("Polet") nije moglo utvrditi zbog nedostupnih podataka;
- U 2021. godini od analizirana četiri JKP, najviše nenaplaćenih potraživanja ima "Vidrak" (24%), a najmanje "Toplana" (17,1%)
- Ako je takvo stanje bilo u situaciji kada su stare cene bile značajno niže (2021) od skoro novousvojenih (2022), i ako se tome doda, u međuvremenu, nastali značajan pad kupovne moći građana, nije za očekivati da će, po ovom parametru, rezultati u budućnosti biti uspešniji!

CENTAR ZA ODRŽIV LOKALNI I REGIONALNI RAZVOJ

Šušeoka bb, Mionica

Tel.: 014/354-1077; 063/251-192

Internet adresa: www.cor.co.rs / E-mail: info@cor.co.rs

MB: 28084099 / PIB: 107587739 / Tekući račun: 160-382308-80

4. Da li su posmatrana JKP kreditno prezadužena?

iznosi u milionima dinara

#	Naziv JKP	2021
		Kreditna zaduženost
	1	2
1	VODOVOD	0
2	TOPLANA	138.9
3	VIDRAK	0
4	POLET	0

- **Na osnovu Izveštaja o radu / Programa poslovanja - NISU:** Na kraju 2021. godine tri JKP nemaju nikakvo kreditno zaduženje ("Vodovod", "Vidrak" i "Polet"), dok je "Toplana" kreditno zadužena u ukupnom iznosu 138,9 miliona dinara, i to: (1) Kratkoročni okvirno obnovljiv kredit dobijen od "Komerijalne banke" Beograd u iznosu od 60 miliona dinara sa kamatnom stopom od 2.8%, (2) Dugoročni kredit za kapitalne projekte iz programa KfW-4 (Nemačka razvojna banka) u iznosu od 78,9 miliona dinara, sa godišnjom kamatnom stopom od 2.5%, vraćanje u evrima do 30/12/2023. godine; (3) Dugoročna obaveza vraćanja pozajmljenog mazuta Republičkoj direkciji za robne rezerve (3.27 miliona kg);
- Značajno je naglasiti da je kratkoročna obaveza vraćanja pozajmljenog mazuta, Republičkoj direkciji za robne rezerve, konvertovana u dugoročnu obavezu sa rokom dospeća do 30/09/2024. godine (potpisan Aneks 13/09/2021. godine)

5. Šta su osnivaču (gradu Valjevu) rekli revizori o posmatranim JKP?

	Naziv JKP	Mišljenje revizora po godinama				
		2021	2020	2019	2018	2017
		1	2	3	4	5
1	VODOVOD	ND	MsR	MsR	MsR	ND
2	TOPLANA	KvM (MsR)	KvM (MsR)	PM	PM	ND
3	VIDRAK	MsR	MsR	PM	PM	MsR
4	POLET	MsR	MsR	MsR	MsR	ND

(ND) - podaci nisu dostupni

(PM) - pozitivno mišljenje

(MsR) - mišljenje s rezervom

(KvM) - kvalifikovano mišljenje (vid mišljenja s rezervom)

CENTAR ZA ODRŽIV LOKALNI I REGIONALNI RAZVOJ

Šuševska bb, Mionica

Tel.: 014/354-1077; 063/251-192

Internet adresa: www.cor.co.rs / E-mail: info@cor.co.rs

MB: 28084099 / PIB: 107587739 / Tekući račun: 160-382308-80

- Za analizirana 4 JKP u petogodišnjem periodu, javnosti su trebali biti dostupna (javno objavljena) 20 mišljenja revizora (5 godina x 4 JKP);
- Nažalost, 20% ili 4 mišljenja revizora nisu javno dostupna (objavljena) i to: “Vodovod” – 2, “Toplana” – 1, “Polet” – 1;
- Čak 60% ili 12 mišljenja revizora nisu “čista” mišljenja već su mišljenja s rezervom ili kvalifikovana mišljenja, koja se mogu posmatrati kao mišljenja s rezervom (revidirani izveštaji koji sadrže delove koji su sporni i manjkavi), dok su samo 20% ili 4 mišljenja revizora pozitivna;
- Zabrinjava da se u mišljenjima revizora skreće pažnja ili ponavljaju iste ili slične primedbe više puta, pa se postavlja pitanje kako osnivač (grad Valjevo) i njegovi predstavnici upravljaju ovim JKP, kako se odnose prema javnim resursima, zašto se takvo ponašanje JKP dopušta i da li je samo važno da predstavnici osnivača podignu dnevnicu ili prime naknade za članstvo u NO???